

WYMIANA ZASOBÓW LUDZKICH Z SEKTOREM PRYWATNYM

Materiał został przygotowany w ramach projektu *"Ministerstwa Uczące się"*.
Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską, ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

1 Opis praktyki

Praktyka polega na planowej wymianie personelu pomiędzy organizacjami rządowymi i przedsiębiorstwami sektora prywatnego w celu wymiany doświadczeń, wspierania innowacyjności i wzajemnego zrozumienia pracowników z różnych sektorów gospodarki.

Wymiana personelu przeprowadzana jest w oparciu o formalny akt prawny i realizowana jest w postaci dwóch mechanizmów „Wymiany przez oddelegowanie” i „Wymiany przez rekrutację”. W Japonii system nadzorowany jest przez National Personnel Authority tj. centralną organizację koordynującą sprawy personalne we wszystkich ministerstwach.

Warunkiem koniecznym sukcesu jest zachowanie obiektywności i przejrzystości procesu selekcji oraz zniwelowanie różnic w poziomach wynagrodzeń pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym.

2 Powiązanie praktyki z MUS (mechanizmem uczenia się)

Praktykę dotyczy pól Kadry i Relacje z Otoczeniem.

Praktyka wpływa na wszystkie elementy MUS tj. Impulsy (poprzez innowacje z sektora prywatnego), Refleksję (przede wszystkim oddolną), Wiedzę (przede wszystkim o otoczeniu) oraz Adaptację (poprzez lepsze zrozumienie sytuacji sektora prywatnego).

3 Poziom organizacyjny, na którym wdrażana jest praktyka

Jest to zdecydowanie praktyka systemowa ze względu na konieczność ustanowienia aktu prawnego, odgórnej kontroli nad procesem wymiany w celu zachowania jej obiektywności i przejrzystości, ochrony informacji niejawnych oraz modyfikacji systemu wynagrodzeń.

4 Zalety i ograniczenia praktyki

Praktyka ma dwie główne zalety. Po pierwsze, pozwala na utworzenie stabilnych kanałów transferu wiedzy pomiędzy organizacjami prywatnymi a sektorem państwowym, które w zależności od charakterystyki uczestników (np. zagranicznych firm konsultingowych) mogą zagwarantować dostęp do najlepszych praktyk. Po drugie, pozwala na ulepszenie komunikacji i współpracy pomiędzy dwoma sektorami poprzez wzajemne zrozumienie i budowanie sieci kontaktów między pracownikami posiadającymi podobne doświadczenia.

Wdrożenie praktyki stoi w obliczu dwóch poważnych wyzwań. Po pierwsze, zapewnienia obiektywności i przejrzystości procesu wymiany personelu w celu zapobiegania niebezpieczeństwom korupcji i lobbingu. Po drugie, w przypadku długoterminowej wymiany personelu, zniwelowania różnic w wynagrodzeniach pomiędzy sektorem prywatnym a administracją publiczną.

Praktyka wydaje się być możliwa do zastosowania w Polsce, pomimo istnienia znacznych różnic w poziomach wynagrodzeń. Praktyka ma potencjalnie znaczący pozytywny wpływ na jakość wiedzy i współpracę pomiędzy organizacjami publicznymi i prywatnymi, jednak jej realizacja w pełnej formie wymaga olbrzymiego zaangażowania i konsekwentnej realizacji na przestrzeni wielu lat.

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Olejniczak T. (2012) "Doświadczenia administracji japońskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

Źródła

Wywiady MUS – Tokio 2012 r.

Kikuchi, M. (2009) "Inter-Institutional Human Resource Exchange and Policy Innovation in Local Government in Japan", *EROPA*, Seoul.

National Personnel Authority, (2011) *Annual Report FY2010 (April 2012 ~ March 2011)*, Tokyo:

Załączniki

Rycina 1 Zasady mechanizmów wymiany personelu

Wymiana przez oddelegowanie	
Definicja:	Urzednicy publiczni sa oddelegowywani do przedsiebiorstw prywatnych zachowujac swoje stanowisko w sluzbie cywilnej. Nie moga jednak angazowac sie w zadne funkcje publiczne i musza calkowicie poswiecic sie obowiazkom wyznaczonym przez firme.
Okres:	Do 3 lat (mozliwy do wydłużenia do 5 lat)
Zasady dyscyplinarne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urzednikowi publicznemu nie wolno angazowac sie w dzialania, ktore narazaja na szwank zaufanie wzgledem jego funkcji lub calej sluzby cywilnej. 2. Urzednikowi publicznemu nie wolno zdradzac sekretow tajemnic firmowych (nawet po przejsci na emeryture) 3. Urzednikowi publicznemu nie wolno skladać darowizn dla partii politycznych lub z politycznych wzgledow, ani angazowac sie w dzialania zarobkowe. <p>Dodatkowo obowiazuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Zakaz wnioskowania o pozwolenia lub uprawnienia do Agencji, Ministerstw itp., w ktorych urzednik pracowal przed oddelegowaniem do firmy 5. Zakaz wszelkiego zachowania, w ktorym wykorzystywane bylyby wplywy zwiazane z pozycja urzednika publicznego.
Wynagrodzenie:	Platne przez przedsiebiorstwo prywatne
Świadczenia socjalne:	Oddelegowanemu urzednikowi przysluguje pakiet swiadczen socjalnych oferowanych przed przedsiebiorstwo prywatne, z wyłączeniem pakietu emerytur i ubezpieczen socjalnych.

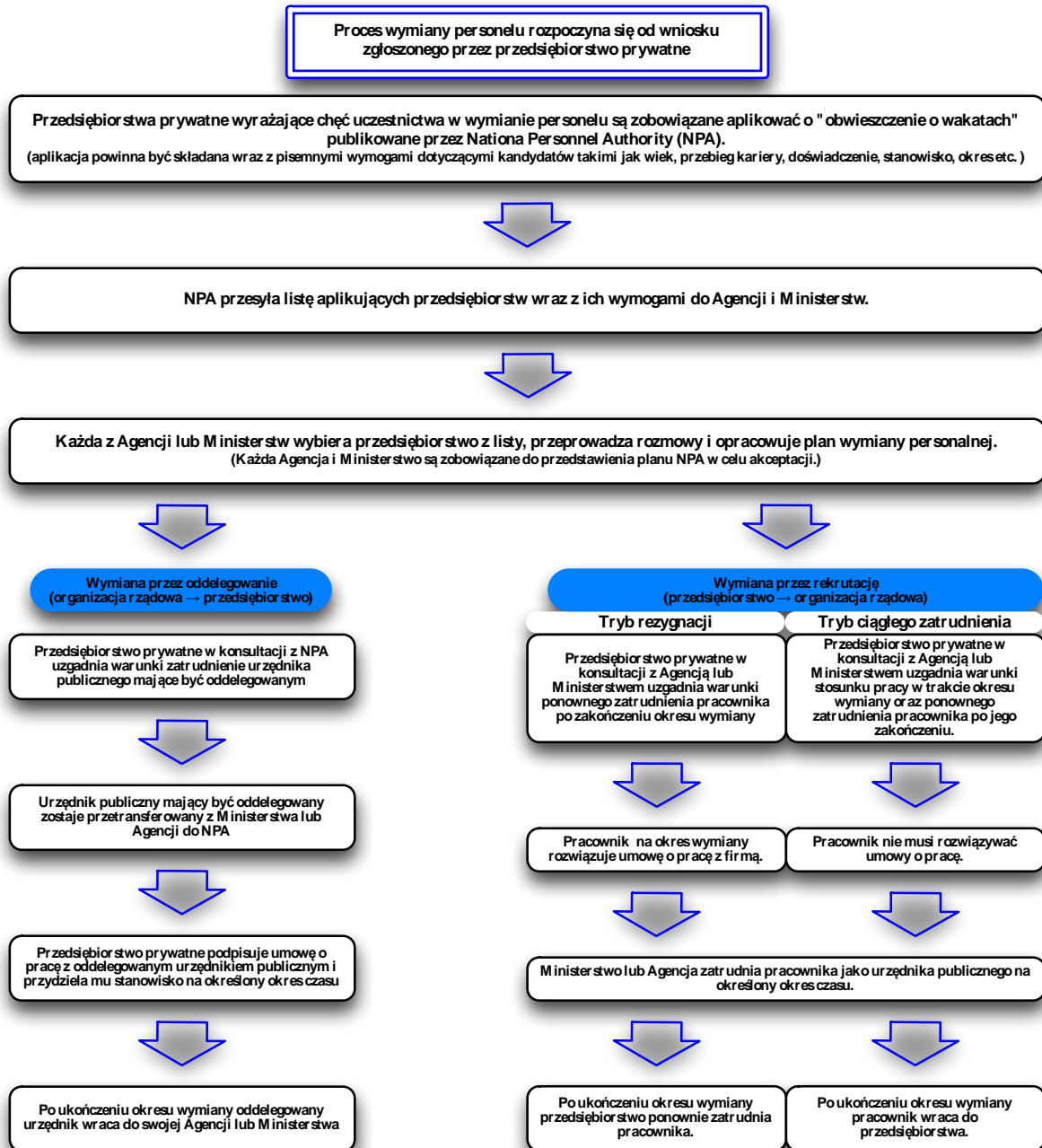
Wymiana przez rekrutacje	
Definicja:	Pracownicy przedsiebiorstwa prywatnego zatrudnieni przez administracje publiczna opuszczaja firme (tryb rezygnacji) lub utrzymuja stosunek pracy (tryb ciaglego zatrudnienia). Agencja/Ministerstwo i firma z wyprzedzeniem uzgadniają kwestie powrotu pracownika do firmy po zakonczeniu okresu wymiany.
Okres:	Do 3 lat (mozliwy do wydłużenia do 5 lat)
Zasady dyscyplinarne:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Urzednikowi publicznemu nie wolno angazowac sie w dzialania, ktore narazaja na szwank zaufanie wzgledem jego funkcji lub calej sluzby cywilnej. 2. Urzednikowi publicznemu nie wolno zdradzac sekretow tajemnic firmowych (nawet po przejsci na emeryture) 3. Urzednikowi publicznemu nie wolno skladać darowizn dla partii politycznych lub z politycznych wzgledow, ani angazowac sie w dzialania zarobkowe. <p>Dodatkowo obowiazuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Zakaz zatrudnienia na tym samym stanowisku, na ktorym pracownik pracowal przed zatrudnieniem w administracji publicznej (z wyjatkiem przypadku trybu zatrudnienia ciaglego)

Cytujac ten material prosimy podawac nastepujace zrodlo: Olejniczak T. (2012) "Doświadczenia administracji japońskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

5. Zakaz zatrudnienia na stanowisku kierowniczym w stosunku do tego, na którym pracownik pracował przed zatrudnieniem w administracji publicznej.	
Wynagrodzenie:	Płatne przez rząd
Świadczenia socjalne:	Pracownikowi przysługuje pakiet świadczeń socjalnych oferowanych urzędnikom publicznym.

Źródło: http://ssl.jinji.go.jp/en/recruit/personnel_exchange.html#mechanisms

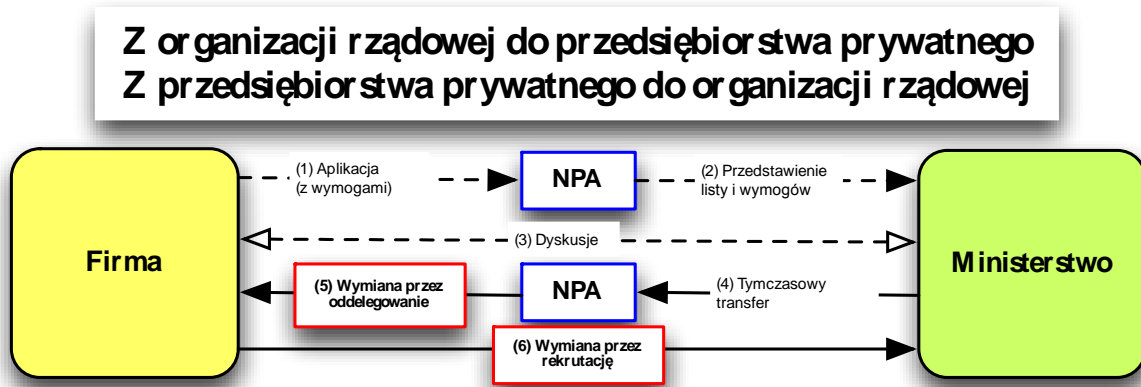
Rycina 2 Przeptyw procedur związanych z wymianą personelu

Źródło: http://ssl.jinji.go.jp/en/recruit/personnel_exchange.html#mechanisms

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Olejniczak T. (2012) "Doświadczenia administracji japońskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

Rycina 3 Ilustracja mechanizmów wymiany personelu

Źródło: http://ssl.jinji.go.jp/en/recruit/personnel_exchange.html#mechanisms

Rycina 4 Historyczny proces przemian w praktyce wymiany personelu

Okres	Charakter	Główny powód	Schemat
Przedwojenny	Z centralnej do lokalnej (jednokierunkowa, odgórna)	Kontrola i monitorowanie	
Wczesny powojenny	Z centralnej do lokalnej Z lokalnej do centralnej (dwukierunkowa, oddolna i pozioma)	Komunikacja, budowanie kompetencji, innowacje w zakresie polityk publicznych	
Późny powojenny	Z centralnej do lokalnej Z lokalnej do centralnej Pomiędzy lokalnymi Pomiędzy sektorem prywatnym i publicznym (wielokierunkowa, międzysektorowa)	Komunikacja, budowanie kompetencji, innowacje w zakresie polityk publicznych	

*(AC=Administracja Centralna, AP=Admin. Prefekturalna, AM=Admin. Muncypalna, SP=Sektor Prywatny)

- Źródło: Kikuchi, M. (2009) "Inter-Institutional Human Resource Exchange and Policy Innovation in Local Government in Japan", *EROPA*, Seoul.

Cytując ten materiał prosimy podawać następujące źródło: Olejniczak T. (2012) "Doświadczenia administracji japońskiej" w: Mazur S., Płoszaj A. (red.) *Wspieranie mechanizmu uczenia się w organizacjach publicznych. Doświadczenia międzynarodowe*, Warszawa: Scholar

